

1984

NRC

Tussen Agitproptoneel en Rap

Door Kester Freriks

Het lijkt of het avant-gardistische toneel uit de jaren zeventig is teruggekeerd. In de voorstelling 1984 van Urban Myth mogen de toeschouwers niet in de zaal zitten, maar op krukjes op de speelvloer. In het midden prijkt een metershoog, vierkant object. Het is een speelvloer annex projectiescherm. Op het witte vlak verschijnen teksten over de manier waarop de overheid de gemiddelde Nederlander volgt. Twitter, Facebook, mobiele telefoons en internet verraden de plek waar we ons bevinden, wat onze seksuele voorkeuren zijn en hoe onze financiële situatie is.

Met 1984 refereert de groep Urban Myth aan de gelijknamige roman van George Orwell. Zijn visionaire blik is angstaanjagend waar. Twee acteurs spreken de zaal rechtstreeks aan en nemen de reserveringslijst door. Een bezoeker is de laatste tijd vaak in de Praxis geweest. Wat deed hij daar? Een bom fabriceren?

De directe stijl van 1984 houdt het midden tussen agitproptoneel en rap. Vooral Thirsa van Til, gekleed in een blauwe overall, gooit zich in het spel. Acteur Wouter van Oord dwingt de toeschouwer tot participatie. Zo vraagt hij naar Twitter- en Facebookgebruik. De conclusie dat "de Nederlander veiligheid belangrijker vindt dan privacy" is onthullend, net zoals de observatie: "de Nederlandse overheid luistert op een dag meer telefoons af dan de Amerikaanse in een heel jaar." Griezellig.

+ Agitprop is de samengestelde afkorting die staat voor "agitatie" en "propaganda", waarbij de propaganda op de geest werkt en de agitatie op de emoties